

Ο μπαμπούλας του χρέους

Η προπαγάνδα των κυρίαρχων που στάλα στάλα πέφτει στα κεφάλια μας εδώ και καιρό στρώνοντας το χαλί για τα επόμενα "αναγκαία μέτρα" έχει στόχο να μας καθιλωσει στο ρόλο του συνένοχου που θα παρακολουθεί παθητικά τη ζωή του να γίνεται σμπαραλία. Οι κοινωνικοί αγώνες των προηγούμενων δεκαετιών ανάγκασαν το κράτος να ικανοποιήσει ένα μέρος των διεκδικήσεών μας αυξάνοντας τις κρατικές κοινωνικές δαπάνες και ικανοποιώντας κομμάτι των αναγκών μας σε σχέση με την υγεία, την παιδεία, τις συντάξεις ή τις μετακινήσεις μας. Όσα δηλαδή προπληρώνουμε με την εργασία μας και τα αφεντικά δεν μας παρέχουν, αλλά απαιτούν από το κράτος να το κάνει. Γιατί οι κοινωνικές παροχές πέρα από το να διαχειρίζονται τις κοινωνικές εντάσεις, αφαιρούν από τα αφεντικά ένα πολύ υλικό και χειροπιαστό κόστος το οποίο μπαίνει, φυσικά, στις τσέπες τους. Ο **εκβιασμός του δημόσιου χρέους**, για το οποίο όλοι φταίγαμε, και η προβολή μιας εξωτερικά επιβαλλόμενης αναγκαιότητας αποπληρωμής του, διαμορφώνουν μια διαταξική συμμαχία κράτους-αφεντικών-κοινωνίας από την οποία μόνο τα αφεντικά θα βγουν κερδισμένα. Η συμμαχία αυτή έχει όνομα και τη λένε **"εθνική ενότητα"** και **"πατριωτισμό"**. Ο μπαμπούλας του χρέους και το ιδεολογικό του υπό

βαθρο, μια μίξη ενοχών, θυσιών, εθελοντισμού και παγωμάρας απειλεί να μας βάλει ξανά στο ντουλάπι.

Κι εμείς;

Λέμε πως ακόμα δεν έχουμε δει την τωρινή καπιταλιστική κρίση σε όλη της την έκταση. Ξέρουμε, όμως, πως ο κόσμος που θα τη διαδεχτεί θα είναι πολύ διαφορετικός. Για το προς τα πού θα πάει έχουμε σίγουρα λόγο και ρόλο. Το πώς θα σταθούμε, συνολικά ως εργάτες, απέναντι στη σημερινή συγκυρία θα καθορίσει και την ποιότητα του αυριανού μας κόσμου. Το ποιους αγώνες θα δώσουμε και ποιους θα αφήσουμε, το πώς θα τους δώσουμε και μέχρι πού θα τους πάμε, θα διαμορφώσει το μελλοντικό συσχετισμό δυνάμεων. Ικανοποιώντας πρώτα και κύρια τις ανάγκες μας, χωρίς να καιγόμαστε για το κόστος που αυτές έχουν για τα αφεντικά. Άλλωστε, δεν είμαστε ούτε "συνέταιροι", ούτε "συνεργάτες" μαζί τους. Μιλώντας με τους συναδέλφους μας στη δουλειά και **σπάζοντας την απομόνωση και τη μοναξιά** που μας επιβάλλουν. **Οργανώνοντας τις αντιστάσεις** μας συλλογικά και ισότιμα, μακριά από ιεραρχίες και χαρισματικούς ηγέτες. Απορρίπτοντας τους πλαστούς διαχωρισμούς που μας πλασάρουν για να μας κρατάνε διαιρεμένους και αδύναμους. Φτιάχνοντας **δίκτυα αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας** που θα μας ενδυναμώνουν.

Δημιουργώντας νέες κοινωνικές σχέσεις που **θα ξεπερνούν τη μεσολάβηση του χρήματος**. Αμφισβητώντας ουσιαστικά τον καπιταλισμό στο σύνολό του: ως εξουσία πάνω στις ζωές μας, ως αιώνια και αδιαπραγμάτευτη συνθήκη για την οργάνωση της κοινωνίας. Όσο κι αν η βίαιη υποτίμηση της ζωής μας και οι θεραπείες σοκ που βιώνουμε κάνουν το σύστημα να φαντάζει παντοδύναμο, έχουμε δει τα σαθρά του θεμέλια, έχουμε νιώσει τον πανικό του, έχουμε ψιλαστεί τη συνολική του χρεωκοπία. Οι υποσχέσεις που μπορεί να δώσει έχουν εξαντληθεί, οι αυταπάτες για το πόσο αποτελεσματικό είναι επίσης, και σε ό,τι αφορά στη λειτουργικότητά του τα εκατομμύρια των άστεγων και υποσιτισμένων, τα περιβαλλοντικά αδιέξοδα και η κοινωνική και πολιτιστική παρακμή δεν αφήνουν περιθώρια πίστης.

Οπότε;

Οι καιροί είναι ζορικοί, αλλά και κρίσιμοι. Πρέπει τώρα να αντιληφθούμε τη δύναμή μας και να καταλάβουμε ότι οι δικές μας αρνήσεις είναι που, τελικά, φτάνουν το σύστημα στα όριά του. Όσο τις οξύνουμε και όσο τις επεκτείνουμε, όσο τις μοιραζόμαστε και τις διεκδικούμε θα επιταχύνεται η τελική του κατάρρευση. **Αυτός ο κόσμος θα φαντάζει ακλόνητος, ακόμη και μία ημέρα πριν καταρρεύσει.**

Οι **ΕΡΓΑΤΕΣ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ** είμαστε μια **συνέλευση που θέλει να συζητάει, να αναλύει αλλά και να επικοινωνεί και να δρα πάνω σε ζητήματα σχετικά με την τρέχουσα (καπιταλιστική) κρίση που επελαύνει στις ζωές μας. Επιδίωξή μας είναι να συμβάλλουμε στη δημιουργία αναχωμάτων ενάντια στην ιδεολογική επίθεση που δεχόμαστε.**

Συναντιόμαστε, στη βάση του αλληλοσεβασμού των απόψεων και των κοινών επιθυμιών και επιδιώξεών μας **στην Κατάληψη στο Μπίνειο.**

Ενδιαφέροντα κείμενα σχετικά με την κρίση και χρήσιμες (από τη σκοπιά του ταξικού ανταγωνισμού) αναλύσεις πάνω σε αυτήν μπορείτε να βρείτε στο: blogs.vrahokipos.net/mpineio/category/crisis

Για επικοινωνία στείλτε μας στο: krisi@riseup.net

ΕΡΓΑΤΕΣ-ΕΡΓΑΤΡΙΣΣΕΣ

- γιατί δουλεύουμε, αφού μας εκβιάζουν να το κάνουμε (δεν είμαστε και περήφανοι/-ες γι' αυτό)
- γιατί πουλάμε (κι ας μην παίρνουμε πάντα λεφτά) τη δύναμή μας, το μυαλό μας, το χρόνο μας, όλα μαζί
- γιατί καταλήγουμε πως έτσι συνδεόμαστε με άλλο κόσμο, αυτή είναι η βάση επικοινωνίας μας, λειψή και ετεροκαθοριζόμενη

ΣΤΑ ΟΡΙΑ

- γιατί αυτός ο κόσμος όπως δουλεύει, είναι αδύνατο να συνεχίσει (ορθολογικά πάντα)
- γιατί δεν τον αντέχουμε ή θα θέλαμε να μην τον αντέχουμε ακόμη περισσότερο
- γιατί ζούμε στις παρυφές του ή θα θέλαμε να ζούμε ακόμη λιγότερο ενσωματωμένοι/-ες σ' αυτόν

ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

- γιατί είναι σε κρίση, εξ' ορισμού (πιστεύουμε), μόνιμη
- γιατί προσπαθούμε να τον κρίνουμε και να μην τον καταπίνουμε αμάσπτο

ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

- γιατί δεν λέμε πως έχουμε βγάλει και το γαμάτο συμπέρασμα, αλλά ότι προσπαθούμε
- γιατί, καλώς ή κακώς, ακόμα την παλεύουμε, δεν σκάμε κιόλας
- γιατί πρωτίστως θέλουμε να κρίνουμε εμάς, τη θέση και το ρόλο μας, κι αυτό δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση

Ξέρεις από κρίση;

Μυτιλήνη, Μάης 2011

ΟΙ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΕΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΞΑΓΟΡΑΣΟΥΝ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Στην αρχή έφταιγαν

οι απρόσωπες διεθνείς αγορές, οι αδιάστακτοι κερδοσκόποι, τα ακαταλαβίστικα σκαμπανεβάσματα των spreads, τα αχόρταγα golden boys, «η κακιά Μέρκελ»...

μετά προέκυψαν

οι σπατάλες και το δημόσιο χρέος, οι πελατειακές σχέσεις, τα σκάνδαλα, η κακοδιαχείριση, τα λαμόγια, οι σάπιες κυβερνήσεις...

έπειτα ήρθε

το ΔΝΤ, η τρόικα και το μνημόνιο, που «ανάγκασαν» το καλό μας κράτος να πάρει όλα αυτά τα μέτρα: θαρρείς και το κράτος έχει παίξει ποτέ κάποιον άλλο ρόλο εκτός της πολιτικής διαχείρισης των συμφερόντων του κεφαλαίου

για να καταλήξουμε

ότι ουσιαστικά για την κρίση φταίνε οι εργασιακές και κοινωνικές μας κατακτήσεις, οι «εξαιρέτες», δηλαδή υπηρεσίες κοινωνικής ασφάλισης, υγείας και παιδείας που απολαμβάνουμε, οι «παχυλές» μας συντάξεις και οι «υπέρογκοι» μισθοί ότι κάνουμε συνέχεια απεργίες, ότι «καταναλώνουμε περισσότερα απ' όσα παράγουμε», ότι πάσχουμε από παθογενή τεμπελιά, ότι τελικά «δεν είμαστε αρκετά ανταγωνιστικοί!».

Την ώρα που η πλειοψηφία των εργατών επιβίωνε και επιβιώνει χωρίς να καλύπτει βασικές ανάγκες, έχουν το θράσος να ξεστομίζουν ότι «μαζί τα φάγαμε!». Κι αυτό δεν είναι άλλη μια προστυχιά της εξουσίας, είναι το λανσάρισμα της πολιτικής επιλογής κοινωνικοποίησης του χρέους και της κρίσης του καπιταλισμού. Είναι η κυρίαρχη προπαγάνδα που αν την καταπιούμε θα μας ισοπεδώσουν ως εργάτες για πολύ καιρό...

Μας θέλουν πιο φθηνούς

με ελαστικές σχέσεις εργασίας, χωρίς μονιμότητες και ωράρια, για όσο και εάν μας χρειαστούν, με μειωμένους μισθούς και κουτσουρεμένες συντάξεις, χωρίς ένσημα και κοινωνικές παροχές, με ακόμα λιγότερο πλούτο απ' αυτόν που παράγουμε στα χέρια μας. Κι **ας μην έχουμε αυταπάτες:** απ' αυτή την επίθεση κανείς δε θα γλυτώσει, εκτός από τα τσιράκια των μηχανισμών του κράτους ασφάλειας που όλο και γιγαντώνεται.

πιο μόνους

με ατομικές συμβάσεις εργασίας, χωρίς συλλογικές διεκδικήσεις, εκβιάζοντάς μας με την απειλή της απόλυσης. Αρκεί να δουλεύουμε για το «καλό της επιχείρησης», να κοιτάμε την πάρτη μας, να ξεχάσουμε την επιλογή της αλληλεγγύης και να εθιστούμε στον κοινωνικό κανιβαλισμό, γιατί παίζει και ανεργία...

πιο παραμυθιασμένους

να τρώμε το κουτόχορτο του πατριωτισμού, ταυτίζοντας τα συμφέροντά μας με αυτά των αφεντικών, να ρουφάμε το δηλητήριο του ρατσισμού χρεώνοντας το λογαριασμό στους μετανάστες εργάτες, να φουσκώνουμε από εθνικό θυμό για τους κακούς ξένους που μας καταδυναστεύουν..

και πιο ταπεινωμένους

να λέμε και ευχαριστώ που «έχουμε δουλίτσα», να χάσουμε κάθε ίχνος εργατικής αξιοπρέπειας, να εθιστούμε στη ρουφιανιά και το γλείψιμο, να φθονούμε το διπλανό μας που ζαχαρώνει τη θέση μας...

Η κοινωνική συναίνεση

(ή αλλιώς το καλόπαισμα των εργατών)
Φτηνοί στην εργασία, φτηνοί και στη συνείδηση. Χωρίς αμφισβητήσεις, χωρίς απαιτήσεις, με μπόλικες αυταπάτες και φοβισμένες. Και για να είμαστε όλα αυτά υπάρχουν τυράκια (υπάρχει και η φάκα βέβαια!). Κάθε φορά που θα σκύβουμε το κεφάλι σε μια καινούργια θυσία που θα απαιτείται για να σώσουμε την οικονομία της πατρίδας, τόσο θα χάνουμε και θα παραδίδουμε ουσιαστικά την αξιοπρέπεια μας, **θα ξεθωριάζει η ταξική μας συνείδηση** και θα γινόμαστε πιο φτηνοί συνειδησιακά.

Σε κάθε κρίση του καπιταλισμού, τα αφεντικά και οι ιδεολογικοί μηχανισμοί τους έχουν κάθε συμφέρον να συσκοτίζουν τα πραγματικά της αίτια και να μας κρατάνε σκόρπιους, μπερδεμένους και διανοητικά σακατεμένους. Μόνο έτσι εξασφαλίζουν την αναπαραγωγή τους, υποτιμώντας συνολικά τις ζωές μας.

ΑΡΚΕΙ ΝΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΩΣΟΥΝ ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ

Δεν είναι φυσική καταστροφή

η «ελεύθερη αγορά» δεν βαδίζει στα τυφλά, αλλά κινείται γύρω από μια βασική συνθήκη: την εκμετάλλευση της εργασίας από το κεφάλαιο. Πολλοί από εμάς αναγκαζόμαστε να πουλάμε την ενέργεια και το χρόνο μας για να επιβιώσουμε. Αυτό εμείς το λέμε **μισθό** και τα αφεντικά **κόστος εργασίας**. Οι εργοδότες θέλουν να μας πληρώνουν όσο το δυνατόν φτηνότερα και να πουλάνε τα προϊόντα που παράγουμε όσο το δυνατόν ακριβότερα. Η διαφορά αυτή είναι η κλεμμένη υπεραξία της εργασίας μας και αποτελεί το κέρδος για τα αφεντικά, που σε καμιά περίπτωση δεν θέλουν να το μοιράζονται μαζί μας.

είναι κομμάτι του

εργασία και κεφάλαιο θα βρίσκονται πάντα σε σύγκρουση, κι αυτό δεν θα ξεπεραστεί ποτέ.

Κάθε φορά που η αντίθεση αυτή φτάνει στα όριά της εμφανίζονται **οι καπιταλιστικές κρίσεις**.

Η ΚΡΙΣΗ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ

Οι κρίσεις είναι αναπόφευκτες, κυκλικές και επαναλαμβανόμενες.

Είναι οι περίοδοι που τα αφεντικά στερεύουν από τρόπους για να αυξάνουν ικανοποιητικά τα κέρδη τους, που αδυνατούν να αναπτύξουν νέες επενδύσεις, που το σύστημα δεν μπορεί να αυξήσει άλλο την κερδοφορία τους. Είναι οι περίοδοι που οι μηχανισμοί εκμετάλλευσης της εργατικής δύναμης στη σφαίρα παραγωγής – στα εργοστάσια, τα γραφεία, τα μαγαζιά, τα σχολεία, παντού – παύουν να είναι αποδοτικοί, οι περίοδοι που έχουμε γίνει πολύ απειθαρχοί για τα γούστα τους. Το κεφάλαιο δεν είναι πια ικανό να αναπαράγεται με τους όρους που θέλει.

δεν ήρθε απ' το πουθενά

μπροστά σ' αυτές τις εγγενείς του αδυναμίες, τα 30 τελευταία χρόνια ο καπιταλισμός συσώρευε πλούτο χωρίς να μπορεί να τον αξιοποιεί. Η στροφή στην αγορά του χρήματος με τη μετατροπή του σε εμπόρευμα πρόσφερε μια προσωρινή διέξοδο στο σύστημα, που με το παγκόσμιο κόλπο των χρηματιστηρίων υποσχέθηκε κέρδη και ανάπτυξη που αποδείχθηκαν φούσκες. Όταν, βέβαια, αυτές έσκασαν, κατέρρευσαν παταγωδώς και οι προσδοκίες για τη μαγική μηχανή που θα φτιάχνει **χρήμα απ' το χρήμα**. Στο παιχνίδι αυτό ωθήθηκε η συναίνεση και μεγάλο κομμάτι της εργατικής τάξης.

ΑΥΤΟΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΠΕΡΑΣΟΥΜΕ

Ενώ τα προϊόντα και οι υπηρεσίες περίσσευαν και η ανάπτυξη της τεχνολογίας και της οργάνωσης της παραγωγής αύξανε την παραγωγικότητα, οι μισθοί μας δεν ακολούθησαν την ίδια πορεία. Όσο η ψαλίδα μεγάλωνε, η κατανάλωση έπεφτε. Και εμείς, **οι αληθινοί του πλούτου**, αντί να τον διεκδικήσουμε επιθετικά, φάγαμε το τυράκι των δανείων **υποθηκεύοντας** όχι μόνο τη μελλοντική μας εργασία, αλλά και **κομμάτι της εργατικής μας αξιοπρέπειας**. Δέσμοι του καταναλωτισμού και των τραπεζών – ωραίοι, αλλά με χρέη – είδαμε σιγά σιγά τις εργατικές μας αντιστάσεις (όρια, διεκδικήσεις, απεργίες) να πηγαίνουν περίπατο. Άλλωστε, υπήρχε «κι αυτή η δόση που λήγει από Δευτέρα»...

απειλεί το σύνολο των ζωών μας

Κάθε τέτοια κρίση που εμφανίζεται σαν οικονομική είναι στην πραγματικότητα μια κρίση των κοινωνικών και ταξικών αντιθέσεων που βιώνουμε καθημερινά. Οι κρίσεις αποτελούν κομβικά σημεία για την εξέλιξη του καπιταλισμού, καθώς πέρα από το αλλάζουν τις ισορροπίες στο πεδίο του ανταγωνισμού μεταξύ των αφεντικών πετώντας στην άκρη τα μη-παραγωγικά και κερδοφόρα κεφάλαια, επανακαθορίζουν τους όρους και την ένταση της εκμετάλλευσής μας. Δεν είναι το ποια εθνικά κράτη θα χρεωκοπήσουν και ποια νομίσματα θα υποτιμηθούν, δεν είναι το ποιες τράπεζες θα συγχωνευτούν, ούτε το ποιες ιδιοκτησίες θα χάσουν την αξία τους και ποια μαγαζιά θα κλείσουν. Είναι που οι όροι επιβιώσής μας γίνονται ακόμα πιο δυσβάστακτοι και, παράλληλα, η επέλαση της καπιταλιστικής πθηκής εισβάλλει κι άλλο στις ζωές μας: από την εργασία και τις κοινωνικές παροχές, μέχρι τον ελεύθερο χρόνο μας και τις καθημερινές μας σχέσεις και αντιλήψεις.

